

Синя птаха

Валерія Врублевська

Весни оживляли острів, молодили й чепурили його густі діброви, ясніше сяяло над ним блакитне небо, тремтіло лепке марево, оповивали таємничі тумани.

І хоча ніхто ніколи не чув голосу острова, кожна жива істота розуміла його мову, бо сприймала її, наче свою власну.

— Жила тут колись Синя Птаха, — шепотів острів, ведучи свою другу казку, — в якесь лихоліття підбили їй крило. Випадкова стріла влучила. Сумна й самотня, вона любила сидіти над Веселим Струмком, бо нагадував він їй щасливі дні, коли вона ширяла над самими хмарами, аж до Сонця, упивалася його теплом і купалася в сліпучому сяїві.

А в невеличкій ковбанці, встеленій чистим пісочком, жив Срібний Пічкурик. Ніколи раніше Синя Птаха не помічала цю рибку-малечу і не знала, чим і для чого живе це створіннячко. Аж одного разу, коли скалічена Синя Птаха сумувала на високому камені над Струмком, побачив її Срібний Пічкурик. Звідси, з води, Птаха увижалася йому негарною, ба навіть потворною, але її присутність чимось бентежила Пічкурика. Він підплів до поверхні і писнув:

— Скажіть, будь ласка, у вас щось трапилося? Може, у вас сьогодні недобрий день?

Синій Птасі через товщу води Срібний Пічкурик бачився більшим, ніж насправді, таким сяючим і гарним, а його добре слова розчулили Птаху.

— Дякую вам, — вона піднесла свою горду голівку, спробувала розкрити крила, але вони безсило зависли.

"Вона, напевне, хвора або каліка", — подумав Срібний Пічкурик. Однак він був добре вихований і найбільше дбав, щоб усі його знайомі мали про нього добру думку, вважали його гречним і шляхетним.

А Синя Птаха засоромилась своєї немічності, вона не бажала завдавати жалю незнайомцеві. Не промовивши й слова, вона скочила з каменя і зникла.

Срібний Пічкурик ще довго думав про дивну птаху.

Треба сказати, Срібний Пічкурик дуже полюбляв красиві речі, красиві оповідання, бо тоді навіть його власне життя здавалося більш значущим. В нього було дуже мало знайомих, і він рідко випливав до Великої Води. Для нього це було безмежжя, у якому нема ніякого порядку і неможливо знайти щось красиве або цікаве. Іноді до нього запливала звідти невеличка Щучка. її мати — довга темно-зелена Щука — не схвалювала доньчиного приятелювання і навчала Щучку, що Пічкурі живуть на світі тільки задля того, щоб їсти.

Та Щучка була ще молода і воліла їсти тільки тих риб, які чимось їй не вгодили. Срібний Пічкурик зі своїми ніжними плавцями, тендітною прозорістю дуже припав їй до серця. Вона не знала, що Срібний Пічкурик завів нове знайомство, і, як завжди, завітала до нього в гості.

— Я ще не бачив такої дивовижної птахи, — сказав Срібний Пічкур Щучці.

— А що в ній дивного? — зневажливо скопилила губу Щучка, показавши частокіл своїх чудових молодих зубків. — Чорне опудало! — і від обурення хрумнула когось із гостей Срібного Пічкура. Він прощав їй такі витівки, бо не хотів псувати з нею дружби.

— А я справді опудало, — погодився Срібний Пічкур.

— Ну, от бачиш, я недаремно всім у Великій Воді розповідаю, яке ти маєш вишукане почуття прекрасного! — гикнула Щучка. Але Пічкурик волів не помічати тої ситої гикавки, бо знов, що найбільша вихованість — це не зважати на невихованість інших.

Наступного дня Срібний Пічкур поглядав на камінь, чи не з'явиться вchorашня знайома.

І коли побачив Синю Птаху, вона здалася йому трохи гарнішою.

— Ви, мабуть, високого роду? — запитав він її, аби почати розмову.

Синя Птаха помовчала. Вона не любила розказувати про себе. Тоді Пічкурик розповів їй про свої уподобання і захоплення, і почувши, що він цінує красиві речі, Синя Птаха кинула йому свою пір'їну.

— О, — мало не захлинувся з радості Пічкурик. — Це від якоїсь чарівної птиці?

— Ні, це мое.

— Я знаю, то твоє, — чесно відповів, а сам подумав: "Цікаво, де ти його знайшла?"

— і сказав: — Мабуть, ти підхопила його в небі, чудовому синьому небі?

— Так, я бувала в небі, — зітхнула Синя Птаха. Цілий день вона оповідала Срібному Пічкурикові про ніжність прозорого повітря, про тепло великого Сонця, про сяйво його Променів, з якими вона дружить.

І Срібний Пічкур уже вірив Синій Птасі. Він раптом побачив її невимовну мінливу красу і навзаем розписував їй життя у воді. Але бачив він так мало, що швидко все переповів і знітився.

А Синя Птаха пообіцяла — коли загоїться її крило, вона підніме свого нового друга і покаже йому небо.

Незабаром увесь Струмок тільки й говорив про нову дружбу Срібного Пічкурика, і навіть у Великій Воді пішов поголос.

— Я тобі казала, його давно треба з'їсти, — під'юджувала стара Щука доњку, — бо все може скінчитися погано.

— Чому? — перепитала вперта молода Щучка, хоч її й саму пекла зрада Срібного Пічкура.

Якщо один Пічкур подастися до неба, ще не біда. А коли всім Пічкурам заманеться дружити з птахами, кого ми будемо їсти?

— Ти не пропадеш, — кольнув, пропливаючи, Окунь, — з'їси свою доњку.

— Геть, пройдисвіте, — клацнула пащею Щука. Розлючена Щучка майнула до Пічкуревої ковбані. Синя Птаха якраз сиділа на камені і очі її сяяли радістю. Рана гойлася, і вона вже спробувала літати.

— А, добриден! — вигнулась сильним станом Щучка, і її зелені очі люто

оберталися то на Пічкурика, то на Синю Птицю.

Срібному Пічкурикові здалося, що він уперше бачить цю страхітливу рибу. Майнула згадка, скільки пожерла вона його родичів у його ж ковбанці. Але Пічкурикові завжди думалося, що таке лихо може спіткати кого завгодно, тільки не його. Тепер страх заповз у його маленьке тіло.

Молода Щука забачила синю пір'їну.

— Де ти дістав?

— Це її, — тремтячим плавничком вказав Пічкурик на Синю Птицю.

— Цього опудала?

— Так, так, — улесливо кивав Срібний Пічкур. — Я й досі дивуюсь... — поспішав він, тремтячи, але Щучка не дала йому договорити.

— То це, справді, ти збираєшся з нею в небо? — широко відкривала пащу Щука.

— Що ти! Вона така незграбна!

Срібний Пічкур хотів благати помочі у Синьої Птахи, та й сама вона метнулась до нього, але, вчувши останні слова Срібного Пічкура, майнула своїми широченними крильми, гордо підвела голову — і засяяло, заграто навколо синє повітря.

Зачудованим поглядом дивився на неї Срібний Пічкур, не вірячи, що колись розмовляв з нею. Він усе ж таки кохався в красі.

На жаль, це було останнє, що побачив у своєму житті Срібний Пічкурик.

Відтоді Щукам над усе подобається ковтати Пічкурів, навіть коли вони заводять з ними дружбу.

А Синя Птаха назавжди зникла з острова. Кажуть, тепер живе вона тільки в мріях, десь біля самого Великого Сонця, в його ласкавих і добрих променях.